

Arkivsak-dok. 2024/543-6
Saksbehandler Andrew Butt Amundsen
Arkivkode: 082

Saksgang

Utvalg

Formannskapet

Kommunestyret

Møtedato

Saksnummer

Høringsforslag - Lokal forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsordninger i Hemnes kommune

Kommunedirektørens innstilling:

1. Kommunestyret vedtar å sende forslag til forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsordninger på høring i 6 uker.
2. Høringsdokumentet publiseres på kommunens nettside og sendes til de politiske partiene i kommunen.

Bakgrunn for saken:

Kommuneloven § 8-3 stiller krav om at kommunen skal utarbeide forskrift som regulerer den folkevalgtes rett til skyss-, kost- og overnattingsgodtgjøring for reiser i forbindelse med vervet.

Gjeldende reglement – Arbeidsvilkår og godtgjøring for folkevalgte i Hemnes kommune ble vedtatt i 2016 og revidert i 2018. I 2018 ble det også vedtatt å redusere satsene med 25 %. Ordførers godtgjøring ble ikke redusert.

Forslag til forskrift ble behandlet i kommunestyret i april 2024 med påfølgende høring.

I budsjettbehandlingen for 2026 og økonomiplan 2026-2029 vedtok Kommunestyret å redusere satsene for godtgjørelse til folkevalgte. Disse satsene er innarbeidet i høringsforslaget.

I og med at kommuneloven har krav om at reglementet skal ha form som en forskrift er det Forvaltningslovens § 37 som regulerer hva forskriften skal inneholde og hvordan den skal utformes.

Etter Forvaltningslovens § 37 skal forvaltningsorganet (kommunen):

- Påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes
- Gi offentlige og private institusjoner og organisasjoner og interessegrupper som forskriften skal gjelde for anledning til å uttale seg før forskriften blir utferdiget
- Bestemme på hvilken måte høringen skal foregå
- Sette frist for å gi uttalelse

Forslaget til forskrift bygger på bestemmelsene i kommuneloven om folkevalgtes arbeidsvilkår, velferdsordninger og permisjonsordninger, og det er også tatt utgangspunkt i kommunens gjeldende reglement.

Hensikten med denne forskriften er for det første å oppfylle kravet i kommuneloven om en forskrift. Minst like viktig er det å få på plass et reglement som er tydelig for alle parter, som tydeliggjør rettigheter og forpliktelser, som blir enkelt å praktisere og som ikke minst plasserer ansvaret for at reglene følges og godtgjøringene utbetales korrekt der det skal være.

Saksutredning:

Forskriften skal klargjøre formålet og virkeområdet og beskrive hvem som har rett til godtgjøringer og velferdsordninger som folkevalgt i Hemnes kommune. Den skal videre beskrive:

- Hva den folkevalgte har krav på (§ 3)
- Utmåling av utgifter og økonomiske tap som følger av utøvelse av vervet (§ 4)
- Ordfører og varaordførers godtgjørelser (§§ 5 og 6)
- Faste godtgjøringer (§ 7)
- Møtegodtgjøringer med utgangspunkt i ordførers godtgjøring (§ 8)
- Tidspunkt for utbetaling (§ 9)
- Rett til ettergodtgjøring, sykepenger og permisjoner og rettigheter ved yrkesskade (§§ 9-14)

Nytt i forhold til eksisterende reglement

- I paragrafene 9 – 14 vil den nye forskriften oppfylle kommunelovens krav om velferdsordninger og permisjoner for frikjøpte folkevalgte (for tiden ordfører). Det er ordninger som gir frikjøpte bedre vilkår, slik at deres rettigheter nå er lik de som ordinært kommunalt ansatte har.
- Satser for godtgjørelse er oppdatert i tråd med vedtak om budsjett for 2026 og økonomiplan 2026-2029.
- Satser for partistøtte er oppdatert i henhold til vedtak i kommunestyresakene 25/06 og 36/08.
- Det tas utgangspunkt i ordførers dagslønn inkl. sosiale utgifter ved refusjon av tapt arbeidsfortjeneste.

- Folkevalgte selv må fremme dokumenterte krav om møtegodtgjøring, reisegodtgjøring, tapt arbeidsinntekt m.m. innen 3 måneder i kommunens valgte digitale løsning.

Grunnlag for møtegodtgjørelse

I forskriftens § 2 – virkeområdet – er det listet opp hvem som har rett til godtgjøring og i hvilke organ som utløser dette.

Deltakelse i følgende oversikt over utvalg, råd, styrer o.l. gir rettigheter til møtegodtgjøring, refusjon av tapt arbeidsinntekt, og ev. andre utgifter:

- Møter på den vedtatte møteplanen
- Medvirkningsrådene
- Polarsirkelrådet
- Skattetakstnemnd, ankenemnd
- Partssammensatt utvalg
- Arbeidsgiverutvalg (PSU uten tillitsvalgte)
- Arbeidsmiljøutvalg
- Andre utvalg, styrer, råd og lignende som ikke betaler møtegodtgjørelse selv og der deltakelsen er betinget av vervet som folkevalgte

Kommunedirektøren gis fullmakt til å vurdere innvilgelse/avslag på krav om godtgjøring og dekning av utgifter og økonomiske tap etter forskriften.

Tapt inntekt

Dokumentert tapt inntekt som følge av politisk møtevirksomhet skal erstattes. Det er den folkevalgte selv som må dokumentere og kreve dette, og kravene skal fremmes snarest mulig og senest innen 3 måneder etter at kravet oppsto, i den digitale løsningen som kommunen benytter. Det gjelder også krav på møtegodtgjørelse, refusjon av reiseutgifter m.m.

Ansvar

I paragraf 9 siste setning er det presisert at det er den folkevalgte selv som har ansvaret for å kreve møtegodtgjørelser og dekning av ev. andre utgifter. Kravene må leveres senest innen 3 – tre – måneder etter at kravet oppsto, i den digitale løsningen som kommunen til enhver tid benytter. Krav som fremmes senere enn 3 måneder etter at kravet oppsto kan avvises og ikke utbetales.

Godtgjøringens størrelse

Godtgjøringen til de folkevalgte tar utgangspunkt i ordførerens godtgjøring. Ordførerens godtgjøring tilsvarer 90 % av godtgjøringen til en stortingsrepresentant. Pr. 1. mai 2025 er stortingsrepresentantens godtgjøring kr. 1 214 977,- pr. år, ordførers godtgjøring blir dermed kr. 1 093 479,- pr. år. Satsene for godtgjøring blir justert når Stortingets godtgjørelser endres.

Varaordfører mottar 10 % av ordførers godtgjøring, og varaordfører mottar ingen andre godtgjøringer for møtedeltakelse eller representasjon på vegne av ordfører. Medvirkningsrådene – eldrerådet, kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsrådet er nå lovpålagte råd som skal velges av kommunestyret (kommuneloven § 5-12). I dag mottar ledere og medlemmer av disse rådene lavere møtegodtgjøring enn ledere og medlemmer av hovedutvalgene. Det er rimelig å vurdere om denne ulikheten skal rettes opp tatt i betraktning at medvirkningsrådene er lovpålagte og rådgivende organer for kommunen eller fylkeskommunen og har rett til å uttale seg i saker som gjelder henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom.

Ut fra dagens ordførergodtgjøring på kr. 1 093 479,- blir dagens satser som følger:

- Varaordfører: 10 % av ordførers godtgjøring, kr. 109 348,- /år
- Møtende medlem/varamedlem i kommunestyret: 1 ‰ av ordførers årlige godtgjøring: kr. 1 093,-/møte
- Fast medlem i formannskapet: 3 % av ordførers godtgjøring, kr. 32 804,-/år
- Møtende varamedlem i formannskapet: 1,5 ‰ av ordførers årlige godtgjøring pr. møte: kr. 1 640,-
- Medlem /varamedlem i hovedutvalg og administrasjonsutvalg/partssammensatt utvalg: 1 ‰ av ordførers årlige godtgjøring: kr. 1 093,-/møte
- Medlemmer/varamedlemmer av andre utvalg og råd: 1 ‰ av ordførers årlige godtgjøring: kr. 1 093,-/møte
- Folkevalgt som representerer kommunen ved forhandlinger, kurs, konferanser o.l.: 1 ‰ av ordførers godtgjøring pr. dag ved heldagsmøter: Kr. 1 093,-/møte

Partistøtte

Partiloven kapittel 3 gir prinsipper for finansiering av politiske partiers organisasjoner og folkevalgte grupper, bl.a. partistøtte/stemmestøtte. I § 10 andre ledd heter det at kommunen finansierer de folkevalgte gruppene i kommunestyret, og at støtten til de folkevalgte gruppene i kommunestyret skal ytes forholdsmessig etter deres oppslutning ved valget.

Hvis kommunen vedtar å gi partistøtte, må kommunestyret følge bestemmelsene i § 10 andre ledd, fjerde setning. «Støtten til de folkevalgte gruppene i kommunestyret skal ytes forholdsmessig etter deres oppslutning ved valget.» Det vil si at medlemmer

av kommunestyret som bryter med den listen de er valgt inn på etter denne bestemmelsen ikke har krav på støtte. Partilovnemnda har imidlertid uttalt at kommunestyret likevel kan velge å støtte grupper som dannes i løpet av valgperioden.

Frikjøp, ettergodtgjøring, velferdsordninger og permisjonsrettigheter

Ordfører er frikjøpt i 100 % stilling, og varaordfører i 10% stilling.

Kommunelovens § 8 regulerer folkevalgtes arbeidsvilkår, og §§ 8-7 – 8-10 stiller krav om at spesielt frikjøpte folkevalgte skal ha rettigheter på linje med kommunalt ansatte: rett til sykepenger, rettigheter ved yrkesskade og permisjoner. I § 8-10 er det også krav om at det skal utarbeides forskrift om folkevalgtes permisjonsrettigheter.

Det er naturlig å inkludere dette i denne forskriften om folkevalgtes arbeidsvilkår som derfor heter Forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring, velferdsordninger og permisjoner i Hemnes kommune.

Vurdering:

Det anbefales at forslaget til forskrift legges ut på offentlig høring i 6 uker. Høringsforslaget legges ut på kommunens nettside og sendes til de politiske partiene. Etter endelig behandling trer forskriften i kraft fra den dato den publiseres i Norsk Lovtidend.

Økonomi:

Økonomisk konsekvens er allerede budsjettet i 2026.

Lovhjemmel:

Kommuneloven Kapittel 8
Forvaltningsloven § 37

Hvem som skal involveres/høres:

Offentlig høring

Innsyn:

Offentlig

Kompetanse til å fatte vedtak:

Kommunestyret

Klagerettigheter:

Ingen

Iverksetting av vedtak

Etter vedtak

Ekspedering:

Kommunedirektør

Vedlegg:

- 1 Høringsforslag - Folkevalgtes rett til godtgjøringer Hemnes kommune